

Vad är Vem vet mest om Österåker?

VVM står för Vem vet mest om Österåker.

Det är ett samarbete mellan Österåkers hembygdsförening och Österåkers kommun, sedan våren 2011.

VVM startade under 2009 av Gunnar Winberg, efter en idé från Solna kommun.

Första åren var en mjukstart, men 2011 blev kommunen intresserad och sköt till prispengar, 10000 kronor. 5000 kr till den klass som visste mest, och 3000 kr resp. 2000 kr till de andra två finalklasserna. Nu diskuteras i vår grupp om de vinnande klasserna skulle få möjlighet att välja pengar eller en upplevelse i vår vackra kommun, typ en lägerskola, en utflykt till Sjaröfortet, en båttur på Åkerskanal eller annat.

2012 lämnade Gunnar över ansvaret till Irma Hägerstedt och Lars Valentin, som till sin hjälp har en grupp, VVM-gruppen, bestående av 10-12 medarbetare.

I kommunen finns en unik kulturskatt i form av alla bilder från de två fotograferna Harling. Under stor del av början av 1900-talet har de varit ute med sina kameror och fotograferat. Dessa bilder har sedan digitaliserats och används mycket i projektet. Spännande för 10-åringar att se hur det såg ut förr, och jämföra med hur det ser ut idag.

Varför heter det här bostadsområdet Klappbryggan?

Varför heter nya köpcentrat Pilstugetorget?

Varför finns det en gata som heter Tegelbruksvägen?

Är bara några frågeställningar som vi vill ge svar på.

Österåker är en spännande kommun med tre slott, många andra intressanta byggnader, Långhundraledan, Wira bruk och mycket historia. Historia och kultur ligger nära varandra och finns runt knuten här.

Österåker är idag en inflyttningskommun och många som flyttar in känner inte till historia och kultur som finns runt omkring dem.

VVM fördjupar hembygdskunskaperna och väcker nyfikenhet hos elever och deras föräldrar, har vi märkt.

Vem gör vad?

Från början ansvarade Österåkers Kommun för det administrativa och ÖHF för innehållet. Under de år projektet har varit igång har det utvecklats och mycket av det administrativa arbetet behövs inte längre. Kontaktperson för VVM är Birgit Lindholm på Kulturförvaltningen.

Från och med i år finns allt material, dokumentation, lektionsförslag, bilder m.m. att tanka ner från ÖHF:s hemsida www.milstolpen.org

Varje skola bestämmer själv hur man vill jobba och om man vill ha föreläsare från ÖHF eller om man vill vandra längs Åkers Kanal eller göra studiebesök på gravfält eller något museum.

Ute på skolorna har vi sett exempel på många olika arbetssätt, allt ifrån att göra animerade redovisningar, till tankekartor, till att bara lyssna, titta på bilderna och anteckna.

Kalendariet för projektet VVM ser ut så här:

- vid skolstarten på vårterminen i januari bjuds all personal, som har kontakt med 10-åringar i skolan, in till ett informationsmöte på Alceahuset.
- under våren inbjuds alla åk 3 och åk 4 elever att tillsammans med sina föräldrar åka runt till 11 intressanta platser där de möter guider som berättar.
- under våren erbjuds alla klasser att tävla i hembygdskunskap. (idén var att i första hand åk 4 skulle få förbereda sig för vi i femman, men sedan kom lärare i åk 3 och ville vara med)
- VVM-gruppen ansvarar för en kvältävling i mitten av april. Från den går de tre bästa klasserna vidare till en final i vecka 20. Finalen äger rum på Alceahuset i fullmäktigesalen.

För fjärde året i rad vannade Fredsborgskolan hem första pris i tävlingen "vem vet mest om Österåker". Östlänsvens förhållare och tävlingsledare Ester Johansson gratulerade Linus Eriksson, Isabella Edberg Melin och Tilda Wälsterhede. Foto: Björn Lindkvist

De vet mest om Österåker

Fredsborgskolans fjärdeklassare tog hem segern - igen

Det blev en tuff finalomgång av fjärdeklassarnas kunskapsävling "Vem vet mest om Österåker". Frågorna var många och svåra, så vilken klass skulle vinna? Skulle Fredsborgskolan klara av pressen och ta hem segern för fjärde året i rad?

Det är ett stort fyrtio kommunfullmäktigeval i Åkershuset av elever från Sjunde, Tjunde och Fredsborgskolan. Tre lag med tre representanter från varje skola fick evensamma chans att vinna. Men det var Fredsborgskolan som tog hem segern. Bland annat fick de paragrafer, industri, kyrkor, byggnader och regler samt många no- och alltså

Efter en spännande omgång, som avgjordes på sina frågor, var det åter igen Fredsborgskolan (fjärde klass) som tog hem segern och vinsten på 5.000 kronor.

Tvåan Sjunde klassen och trean Tjunde klassen blev inte tillräckligt smarta för att göra något närliggande tillsammans med klassen De.

Pålästa

Kunskapsävligen "Vem vet mest om Österåker" är ett samarbete mellan Österåkers Heringsbygd- och farmarsamfundning ÖHP och Österåkers kommun och vänder sig till alla fjärdeklassare inom Österåker.

Det finns ett önskemål från de

politiska partierna, kulturförvaltningen och från heringsbygdens ungdoms- och fritidsförvaltning om att alla elever ska få möjlighet att lära sig mer om sin hembyggs kultur och historia, så i november går en ny utgåva ut till alla aktuella klasser på vår med i slutningen 2015, säger Emma Högrensdahl från ÖHP som förtett eleverna med arbetsmaterial.

Utöver materialet erbjuder skolorna besök av gästföreläsare från Heringsbygdens ungdoms- och fritidsförvaltningen. För andra året i rad erbjuds eleverna att besöka ett historiskt intressant platser inom Österåker. Många av dessa platser ingår nu i tävlingslagen följer.

Agnetta Johansson
agnetta.johansson@fornadalen.se